

la Societat Catalana de Genealogia
SCGHSVN
Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lografia i Nobiliària

BUTLLETÍ

Núm. 25

EDITORIAL

El febrer d'ara fa 18 anys, l'any 2001 tenia lloc el primer curs de paleografia i diplomàtica. Al finalitzar el curs, el nombrós grup d'alumnes demanà no haver d'esperar un any fins el següent curs. Volien continuar aprenent, treballar documents antics amb les seves grafies antigues. S'iniciava així el seminari de Paleografia i Diplomàtica de la Societat sota la direcció del professor i membre de la junta de govern, Juanjo Cortés.

Ben aviat s'iniciaren els projectes i gràcies a la sòcia Maria Victoria Puig i Cubies es pogué treballar la col·lecció de pergamins del Mas Cubies, de Santa Coloma de Farners.

El següent projecte, ja sota el mestratge i direcció d'Avel·lí André Gabián, va ser el de la transcripció, estudi i edició del diplomatarí del Mas Bulló (1154-1632), de Santa Eugènia de Berga, editat en diversos volums de la nostra revista Paratge.

També es treballà el Diplomatarí de Sant Cebrià de Valldoreix (1047-1622) i el Diplomatarí del Museu Arxiu de Sant Andreu de Llavaneres. El darrer projecte ha estat el Diplomatarí del Mas de Can Fatjó del Molí de Cerdanyola.

Després de divuit anys, del grup dels socis que van crear el seminari continuen assistint de manera regular Miquel Domingo (soci núm.325) i Enric Ximenis (soci núm.347), tot un exemple de perseverança i treball constant, que van començar juntament amb: Rosa Barba, Ramon Borrell, Juanjo Cortés, Josep-Maria Fabregat, Agustí Guinart, Josep-Maria Llorens, Laura Nomen, Raimon Pavia, Miquel Perelló, Maria-Victòria Puig, Glòria Pujol, Eduard Roses, Pere Serra, Maria-José Surribas...

Al llarg de tots aquests anys, els membres del seminari han anat canviant però la constància, la voluntat i el treball de tots ells, dirigits magistralment pel company Avel·lí André, ens han brindat una excel·lent producció de diplomataris i un seminari consolidat que, en la seva majoria d'edat, cerca nous reptes i nous projectes.

Juan-José Cortés i García (soci núm.234)

President de la SCGHSVN

Grup inicial, curs 2002-2003

Grup inicial, curs 2002-2003

Grup inicial, curs 2002-2003

Curs 2003-2004

Març de 2017

Juny de 2008

Febrer de 2009

Novembre de 2010

Març de 2018

Març de 2019

LES NOSTRES ACTIVITATS

Conferències – Visites culturals

Dilluns, 17 de desembre de 2018: Conferència: Genealogia de la família Ribalaigua-Escayola, a càrrec de Ferran Manau i Graupera (soci núm.592 i membre de la Junta de Govern de la SCGHSVN).

Ferran Manau, responsable del grup de Monumenta de la SCGHSVN, va presentar les seves recerques genealògiques sobre els cognoms Escayola i Ribalaigua.

Durant la seva conferència va explicar com havia dut a terme una investigació rigorosa, la importància dels documents d'arxius, els quals permeten contrastar informacions que a vegades es coneixen només per haver-se transmès oralment dins una família.

La percepció general va ser molt bona i va agradar molt perquè va ser amè i dinàmic. Els assistents participaren i gaudiren de la conferència.

Andrea Rovira i Bordonau (sòcia núm.719)

Dilluns, 21 de gener de 2019: Conferència: Genealogies del Papiol, a càrrec de Lluïsa Amat.

Lluïsa Amat ens va parlar de les genealogies de El Papiol, en les quals va aprofundir amb els cognoms de la població i les estadístiques que cada un d'ells.

Tant les diapositives del Power Point que ens va mostrar, com l'anàlisi del seu treball, ens va donar una manera d'estudiar la genealogia molt interessant.

Ferrn Manau i Graupera (soci núm.592)

Dilluns, 11 de febrer de 2019: Conferència: Història de la Família Guarro, a càrrec de Eulàlia Martínez i Assumpta Rafel (membres de la família).

El passat 11 de febrer vam poder gaudir d'una conferència sobre la família Guarro, fabricants de paper des de finals del segle XVII. L'Assumpta Rafel i Guarro i l'Eulàlia Martínez i Guarro, descendents de la família, ens van explicar la interessant recerca que han portat a terme, no només sobre els seus avantpassats Guarro, sinó també sobre altres famílies que s'hi han vinculat al llarg dels anys, com ara els Casas i Jover, fabricants tèxtils; o els Vilaregut, impulsors – juntament amb els Bonaplata – de la primera indústria tèxtil moguda per vapor a Espanya.

La recerca realitzada està plasmada en dos llibres, que les famílies Rafel Guarro i Martínez Guarro han donat a la Societat, i que podeu consultar a la nostra biblioteca. Les autores han treballat aquests dos volums tant des del punt de vista de la recerca – a càrrec de l'Assumpta Rafel – com del disseny – a càrrec de l'Eulàlia Martínez.

Ignasi Almirall i Arnal (soci núm.277)

Dilluns, 4 de març de 2019: Conferència: Història de la Família Almirall, a càrrec d'Ignasi Almirall i Arnal (soci núm.277 i membre de la Junta de Govern de la SCGHSVN).

Ignasi Almirall va presentar la seva recerca genealògica centrada en la família Almirall, i altres famílies a ella vinculades. Aquesta família va passar de la agricultura al negoci paperer i inicialment va estar ubicada a prop de corrents d'aigua per moure els seus molins.

La conferència va estar força documentada i va ser molt interessant al mostrar gran quantitat de material consistent en documents, fotografies familiars i quadres genealògics. Va tenir una duració de mes de una hora i el públic assistent la va seguir amb molt d'interès donat lo amè de la explicació.

Borja de Querol i Quadras (soci núm.844)

Cursos i Tallers

_Els dimecres 14 i 21 de novembre de 2018, Juan-José Cortés va repetir el **Taller de Digitalització**, que cada any incrementa el nombre d'assistents, donat l'interés que susciten les noves tecnologies.

_El dimarts 15 de gener de 2019 es va iniciar el **Curs d'Iniciació a la Paleografia**, a càrrec d'Albert Pérez, amb una assistència de sis persones. El curs es va impartir en sis sessions setmanals de dues hores, fins el dimarts 19 de febrer.

_El dimecres 16 de gener de 2019 es va iniciar el **Curs d'Iniciació a la Genealogia**, a càrrec de Juan-José Cortés, amb una assistència de quinze persones. El curs es va impartir en sis sessions setmanals de dues hores, fins el dimecres 20 de febrer.

_El dimarts 26 de febrer de 2019 es va iniciar el **Curs de l'Informàtica al servei de la Genealogia: el GDS**, a càrrec de Joaquim Casals, amb una assistència de quinze persones. El curs es va impartir en quatre sessions de dues hores, fins el dimarts 19 de març.

_El dimecres 27 de febrer de 2019 es va iniciar el **Curs de Recerca Genealògica per Internet**, a càrrec de Juan-José Cortés, amb una assistència de setze persones. El curs s'impartí en sis sessions de dues hores, fins el dimecres 3 d'abril.

Trobades Genealògiques

Com a novetat per aquest Curs 2018-2019, es va creure que podria ser interessant organitzar unes trobades fora de la nostra seu per parlar, intercanviar i aportar idees en el camp de la Genealogia. Ignasi Almirall va oferir-se per coordinar-les.

Nota de la Coordinació del Butlletí

El passat 17 de gener, va tenir lloc la **I Trobada Genealògica** a Barcelona, al **Centre Cívic Vil·la Florida**, una antiga casa senyorial del segle XVI, molt reformada als segles XIX i XX.

A la trobada hi van assistir catorze socis, que van poder intercanviar informació sobre les experiències pròpies i comentar dificultats i consells que sempre són útils en la recerca genealògica. El soci Borja de Querol va explicar la història de les famílies que han estat propietàries de l'edifici on està ubicat el **Centre Cívic Vil·la Florida**.

Al llarg de l'any, s'aniran repetint aquestes trobades amb la finalitat de que cada cop s'apunten més socis a compartir una estona i un espai per parlar d'aquesta afició que ens uneix a tots.

Ignasi Almirall i Arnal (soci núm.277)

ELS NOSTRES SEMINARIS

Paleografia: El Seminari continua treballant amb *l'Arxiu Patrimonial del Mas Can Fatjó del Molí* (APMCFM) i sobre aquests documents, els últims publicats a Paratge núm.31 (2018) van ser només set per una davallada important de l'assistència a les nostres sessions de treball quinzenals, alguna de les quals van ser totalment testimonial. Val a dir també que la major part d'aquests set documents (del S. XVI) són exageradament llargs.

Cal remarcar, finalment, que, Josep Climent (soci núm.660) continua elaborant les genealogies del set documents i Carles Raurell (soci núm.787) fa el mateix amb *l'Index nominum*.

*Avelino André Gabian
(soci núm.606 i Coordinador del Seminari)*

Llatí: Els membres del Seminari Permanent de Llatí continuen aprofundint en el treball de traducció de les èpoques, que daten de mitjans del segle XVII en endavant, publicades a la revista Paratge en els números 23 a 27. Aquest treball, iniciat el 2015, pretén conèixer i analitzar les expressions pròpies d'aquesta tipologia textual, i aprendre a traduir-les.

*Marta Planas i Giné
(sòcia núm.796 i Coordinadora del Seminari)*

EL RACÓ DEL SOCI

Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès

Les fotografies que es varen guardar

Una part del nostre patrimoni gràfic, sobretot el dels pobles, ha estat documentat per aficionats a la fotografia, que moltes vegades, a més de fer les fotos, les revelaven ells mateixos, en feien les còpies i inclús algú s'inicià en la fotografia amb el muntatge de la seva pròpia càmera fotogràfica.

Això és el que em va arribar a les meves mans, una documentació que podia o no tenir algun valor, a part del familiar, fotografies com les de la Festa Major afecta a tota la població. I potser algunes no són prou bones, però podria ser que fos inèdita.

Recordo molt bé quan el meu avi em comentava en referència a les seves que ell guardava des

de la seva joventut, «això ja ho llençareu quan em mori». Sort que a la casa hi havia espai suficient i ningú les va llençar, això m'ha permès oferir aquells records, dels quals n'era dipositari, al poble que les va crear.

Faré referència concretament a unes d'estroboscòpiques fetes i revelades per Josep Domingo, el meu avi patern, en la dècada dels vint del segle passat, testimoni d'una època ja llunyana i alguna d'elles sense cap altra referència.

Bona part són de Sant Quintí de Mediona, comarca del Penedès. Contactant amb l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès amb seu a Vilafranca, varen digitalitzar els vidres, retornant-me els originals i unes altres del Berguedà, al seu Arxiu Comarcal, seguint el mateix procés.

Per sorpresa meua, i amb motiu de la Setmana Internacional dels Arxius, el juny del 2018, l'esmentat arxiu de Vilafranca, organitzà una exposició a la Capella Sant Joan d'aquesta ciutat, amb una selecció de les fotografies de la capital i de la comarca, realitzades amb l'antiga tecnologia a la vegada que en feren unes altres d'actuals en el mateix indret i amb la mateixa tecnologia, donant una visió dels canvis produïts.

Junt amb aquestes fotografies podíem observar visors d'època per aquell tipus de fotografia, una màquina fotogràfica russa de la dècada dels seixanta del segle passat, utilitzada en les reproduccions actuals. Com a complement de l'exposició van presentar un vídeo amb d'altres d'antigues, també estroboscòpiques no exposades.

A part de la qualitat artística de la mostra, s'ajunta l'alegria de compartir espai d'aquelles quatre fotografies meves seleccionades de Sant Quintí, juntament amb les de personatges internacionals com les del violoncel·lista Pau Casals, fetes a la seva casa del Vendrell entre d'altres de compositors de l'època.

Posteriorment i en ocasió de la fira Mata-degolla de Sant Quintí, que se celebrà el novembre passat, es varen presentar una part de les fotografies exposades a Vilafranca, concretament les que eren del poble, amb el complement d'altres dels voltants al centre cívic El Jardí.

A les dues exhibicions vaig poder estar present als actes inaugurals, contactant amb les autoritats i ciutadania, podent constatar l'interès que tenien pel seu passat i que eren molt significatives per a la vivència de la festa actual, cosa que em va ser força enriquidora.

Haig d'afegir que la fotografia estroboscòpica està feta amb una càmera fotogràfica de dos objectius separats uns centímetres entre ells, que permet la perspectiva. Actualment, mitjançant un procés informàtic i emprant per observar-les unes ulleres especials amb un vidre d'un ull de color vermell i l'altre de blau es permet aquesta mateixa visió tridimensional igual a la dels antics visors.

Us presentem aquestes fotografies estroboscòpiques de la dècada dels vint del segle passat de la Festa Major de Sant Quintí de Mediona de l'aficionat a la fotografia, Josep Domingo, i unes altres que donen una visió de l'exposició organitzada per l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès durant el mes de juny, que gustosament ens han cedit.

Miquel Domingo i Pujadas (soci núm.325)

**arxiu
alt
penedès**

Xumet. El naixement d'un cognom a Sóller l'any 1800

Al llibre de matrimonis de Sóller a l' Arxiu Diocesà de Mallorca – signatura I/72 M/11, foli 038 v. trobam que el dia 4 de novembre de 1800, el vicari mossèn Bartomeu Vives, beneïa a la parròquia de Sant Bartomeu el matrimoni d'una donzella de Sóller Josepa Forteza Bonnín amb un estranger que tenia un llinatge complicat.

Era Johan Christian Todolus Schmidt, nascut a Suïssa que havia arribat a Sóller i s'havia establert fent de serraller.

El vicari, a l'hora de fer la inscripció, va pegar pel dret i va escriure el seu cognom com més o manco l'anomenaven els sollerics: JOAN CHIMET que amb el temps es va convertir en XUMET i ja varem tenir un nou llinatge solleric

A l'acta de matrimoni hi consta amb data de 26-4-1911 la correcció de l'acta, ratllant el cognom CHIMET i fent-hi constar el cognom correcte. En Juan XIMET: «Juan Christian Theodolus Schmidt y Gunterm, fill de Juan Christian Schmidt i de Ana Maria Guntern, natural de la ciutat de Rechingem canton de Vallois o Vallais en Suïssa»

Aquesta rectificació va arribar tard i no pensaren a fer-la constar a les actes de naixement dels fills que havia tengut amb Josepa Forteza Bonnín, excepte a l'acta de Miquel Xumet.

Al llistat d'emigrants annexe a la publicació «L'EMIGRACIÓ SOLLERICA 1836-1936» d' Antoni Quetglas i Joan Estades -(ISBN: 978-84 86617-88-9) hi trobam Antoni Xumet Miró i Salvador Xumet Pons, emigrats a Amèrica l'any 1866 i 1898. També hi consten set "Xumet" emigrats a França entre els anys 1877 a 1905, i això ens fa pensar que probablement hi hagi descendents seus en aquests països.

Als padrons de Sóller, des del primer de l'any 1826 i difunt ja el patriarca , tots els fills ja consten com a XUMET

(AMS 2770 – F. 30 – Illeta 16 número 32 , carrer de Serra)

Segons l'Institut nacional d'estadística a Espanya l'any 2018, hi ha 38 "Xumet" de primer cognom i 44 de segon, corresponent a les Illes Balears 36 de primer i 40 de segon. Amb els dos cognoms no hi consta ningú.

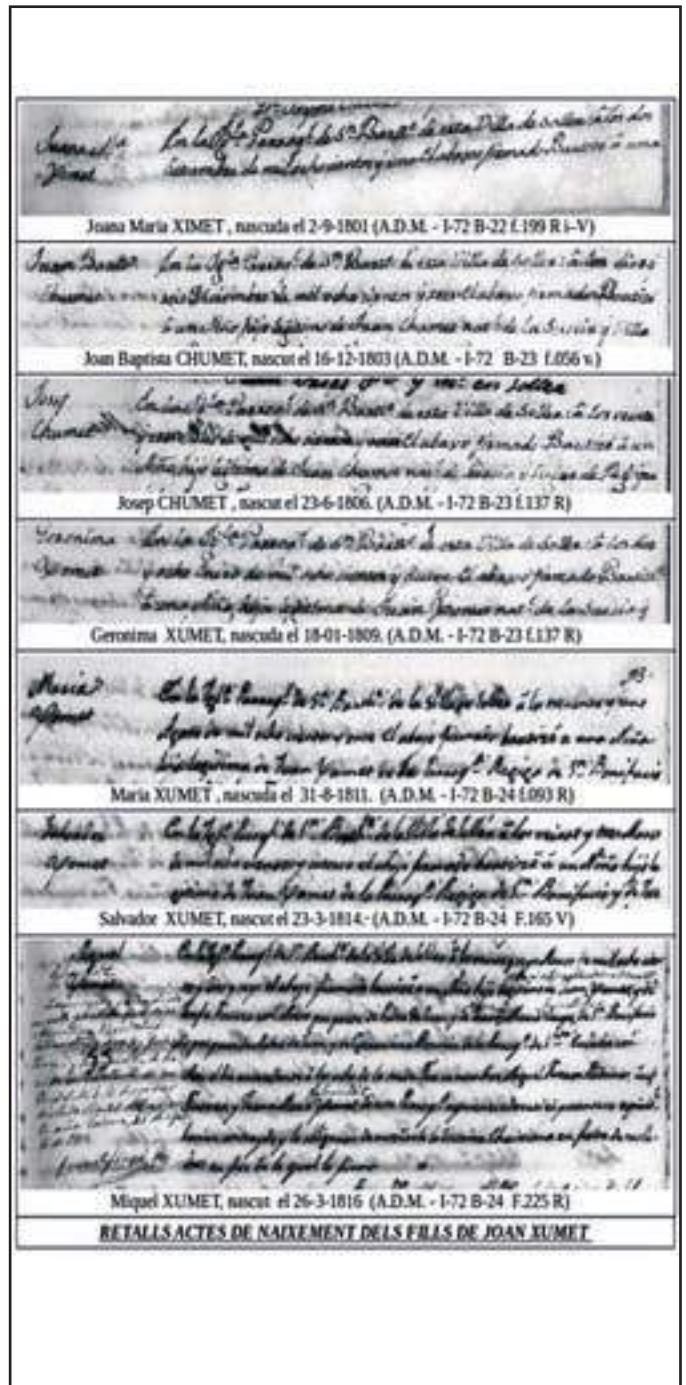
Al darrer cens de Sóller de l'any 2018 hi consten 16 "Xumet" de primer cognom i 17 de segon cognom. Amb els dos cognoms tampoc no hi consta ningú.

Els altres XUMET de Balears ens consten a Felanitx, Lluçmajor, Palma, Pollença i Sant Jordi.

Deu doni llarga vida a tots els XUMET.

Sóller gener de 2019

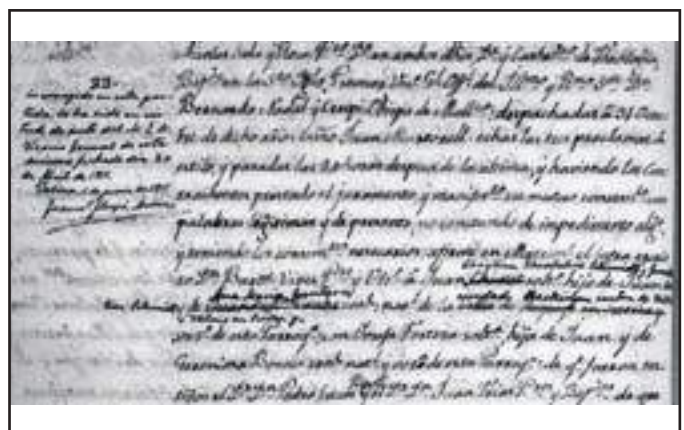
Pere Frontera Alemany (soci núm.824)

Acta 32 de Agost (PADRON GENERAL) de 1816

Cuartel de ... Barrio de ... Calle de ... San-Nilo 32 Cuarto ...

Nombre	Estat	Estat	Nacionalitat	Dotacio i ocupacio	Temps de servir
José Forteza	45	vid	Espanya		
Josep Xumet	24	vid			
Maria Xumet	20	vid			
Gerotrina Xumet	18	vid			
Maria Xumet	16	vid			
Salvador X.	13	vid			
Miquel X.	11	vid			

Agrupació Genealògica de Badalona

Ens fan saber des d'aquesta entitat germana que fa pocs mesos han conclòs un altre treball de digitalització de patrimoni documental badaloní.

Un equip d'entre quatre i sis persones han estat digitalitzant l'arxiu de la *Venerable i Discreta Congregació de la Mare de Déu dels Dolors*, de Badalona. Aquesta entitat es va fundar l'any 1723 i el seu arxiu tradicionalment ha estat custodiat al domicili del Prior de la Congregació de cada moment. Aquesta circumstància ha tingut un punt positiu i un de negatiu. El positiu és que s'ha preservat de destruccions de patrimoni documental custodiat en arxius d'ubicació coneguda que tradicionalment ha patit el nostre país per motius bèl·lics, generalment. El punt negatiu és la possible pèrdua de documents que qualsevol trasllat al llarg d'aquests gairebé tres segles hagi pogut comportar.

L'any 1998 es va inventariar el patrimoni actual i la localització de documents és força fàcil tot i tenir un sistema d'arxiu molt particular.

El treball que va fer l'AGB va ser fotografiar els documents més antics i els que poguessin ser d'utilitat genealògica, com les diferents relacions de congregants. En total es van fer 1.053 fotos. Després d'un procés de polit d'imatges i de canvi de nom de cada fotograma per a una millor localització posterior, les imatges es van subdividir en quatre apartats: Índex arxiu Congregació del 1998; Llibres i Llibretes; Documents i rebuts; Documents aliens i fora d'índex.

Destaquen d'aquest arxiu el llibre de la fundació de la congregació del 1723 i diversos llibres registres de congregants.

Un cop acabada aquesta tasca, es va facilitar a l'entitat una còpia digital. A la vegada i com a forma d'intercanvi, l'AGB disposa també de la mateixa informació digital que la Congregació.

En un altre ordre de coses, fem saber que l'AGB ha canviat el lloc de les trobades mensuals. Des de finals de l'any passat es fan en una sala de reunions de la Rectoria de la parròquia de Santa Maria de Badalona, al carrer de Dalt 47 els segons dimarts de cada mes a les 7 de la tarda. Esteu convidats a participar-hi.

Francesc Sevillano i Vives
(President de la AGB i soci núm.26 de la SCGHSVN)

EL RACÓ DEL SOCI

Visita a Palafolls

El passat disset de novembre vaig tenir el goig de fer el guiatge al Castell de Palafolls i a l'església parroquial de Sant Genís de Palafolls. Una sortida organitzada conjuntament per la nostra Societat i pels Amics dels Castells de Catalunya (AEAC) amb l'objectiu de conèixer aquests dos edificis mil·lenaris, imprescindibles per entendre la història de l'Antiga Baronia de Palafolls.

Al matí vàrem visitar les restes del castell, un dels grans castells medievals del país. Fou un castell termenat on el seu territori va esdevenir els actuals municipis de Palafolls i Malgrat i part dels de Santa Susanna i Blanes. Situat dalt d'un turó de cent cinquanta metres d'alçada domina tota la part baixa de la Tordera, raó de la seva existència. Descobrirem la seva evolució en el temps, el recinte sobirà i el jussà, primer amb els Palafolls i després de la mà de la gran família vescomtal que foren els Cabrera. Comprovarem també, però, el mal estat de conservació, dificultant l'accés al grup a alguna de les zones.

El castell senyoreja sobre una muntanya que domina visualment la desembocadura del riu Tordera i les poblacions de Tordera, Blanes, Malgrat, i Palafolls.

És l'últim element de la línia dels castells de la Tordera i es tenen notícies d'ell des de l'any 1035. La seva capella va ser restaurada l'any 1969, i cal ressenyar el fet curiós que els Amics dels Castells de Catalunya- AEAC, va sufragar una còpia de una imatge en pedra del segle XV que representa la Verge.

A la tarda ens dirigírem a l'església de Sant Genís, ja documentada l'any 947, és un edifici d'origen romànic amb diverses capelles laterals de posteriors ampliacions, un campanar del segle XV, un magnífic portal adovellat i una torre de defensa adossada al segle XVI, amb diversos elements defensius per fer front a la pirateria que castigava la costa de la Selva Marítima en aquell moment.

Tots dos edificis estan catalogats com a BCIN (Be Cultural d'Interès Nacional), màxima protecció a nivell de Estat i de Catalunya.

Xavier Salicrú i Siscart (soci núm.652)

Borja de Querol i Quadras (soci núm.844 i President d'AEAC)

X Aniversario Raíces Reino de València

Els dies 1 i 2 de març es va celebrar a Segorb (Castelló) el Xè Aniversari de l'Associació de Genealogia Raíces Reino de València, amb el següent programa:

El dia 1: Sopar de Germanor.

El dia 2: Visita al Museu i l'Arxiu Diocesà.

Visita a la Catedral i concert coral amb el tenor David Montoliu.

Dinar de germanor a l'Hotel Martí l'Humà.

La Catedral de Segorb.- Edifici construït al segle XIII adossat a la muralla d'estil gòtic valencià. Declarada Bé d'Interès Cultural.

El Museu Catedralici està considerat com un dels més importants en art sacre del País Valencià, i en ell podem trobar una esplèndida col·lecció de pintures, escultures i peces d'orfebrenria, destacant, per excepcionals, els seus retaules gòtics. El museu està compost per obres de la catedral, el claustre i capelles.

L'Arxiu Catedralici conserva documents des del segle XIII fins a l'actualitat. L'estada de l'arxiu ja es cita l'any 1406, sent el lloc on habitualment es reunia el Cabildo. La seva organització sistemàtica s'inicia a la fi del segle XVI i ja l'any 1607 compta amb un canonge arxiver. Els seus fons s'agrupen temàticament en diferents apartats: capitular (documentació històrica catedralícia i del cabildo), cúria (documentació històrica de l'arxiu diocesà), protocols (notaris de Segorbe i la seva comarca), parroquials (fons històrics de parròquies), personals (llegats de particulars) i administratius.

Segorb és una localitat plena d'història que va ser fins fa poc seu episcopal. Conserva un important patrimoni arquitectònic concentrat en el seu casc antic, que ha estat declarat Bé d'Interès Cultural en el seu conjunt.

Compta amb aqüeducte, muralles, i la Torre del Botxí o de la Verònica, tot això restaurat amb gran esforç i il·lusion. L'aqüeducte transportava l'aigua des de la deu de l'Esperança a l'interior de la ciutat. Es conserven els seus arcs ogivals al costat de la Torre del Botxí, del segle XIV.

El Museu de l'Oli es troba situat al centre de la localitat de Segorb, en una antiga almàssera rehabilitada conservant molts dels elements originals que es feien servir en la producció de l'oli.

La font dels Cinquanta Canons també anomenada Font de les Províncies, perquè a sobre de cada canella hi ha els escuts heràldics de les províncies espanyoles.

Josep-Vicent Ferrando i Company soci núm.391)

RELACIONS AMB ALTRES INSTITUCIONS

El passat 10 de desembre, a les oficines del Museu d'Història de Barcelona, al carrer de la Llibreteria, el president de la Societat va recollir l'arbre de la família Rucabado-Verdaguer que el Museu ens ha lliurat en dipòsit. El president de la Societat, Juanjo Cortés, i el Cap del departament de col·leccions i centres patrimonials, Josep Bracons, van signar el document acreditatiu. Es tracta d'un arbre genealògic de la família de Mossèn Cinto Verdaguer i els seus parents Rucabado, que també inclou altres figures rellevants com ara Narcís Verdaguer i Callís i Francesca Bonnemaison. El document està a l'abast de tots els socis a la Biblioteca de la Societat.

Ignasi Almíral i Arnal (soci núm.277)

Des de la Secretaria de la CECEL (Confederación Española de Centros de Estudios Locales), ens fan arribar la següent informació:

Los días 20 al 22 de septiembre de 2019, tendrá lugar la LXVI Asamblea CECEL en la ciudad de Ávila, organizada por la Institución Gran Duque de Alba.

Institución
**Gran Duque
de Alba**

ELS SECRETS DELS ARXIUS

L'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany.

L'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany es troba situat a Banyoles en el recinte del Monestir de St. Esteve.

És un arxiu important per diverses raons:

Per la quantitat de documentació referida a la comarca. Es pot consultar el contingut en la pàgina web específica d'aquest arxiu: <http://cultura.gencat.cat/arxius/acpe>.

Per l'esperit de recerca, amb constants publicacions, de les persones que van a consultar-hi, especialment per part d'un dels membres de l'equip de l'Arxiu, en Josep Grabuleda.

Per l'amabilitat i suport a les persones que hi fan consultes, en especial per part de M. Àngels Corominas l'altre membre de l'equip.

I per l'atenció, facilitats i la gestió de la directora Núria Batlle, atenta sempre a organitzar activitats de divulgació dels béns patrimonials.

Una de les tasques realitzades aquests darrers anys és la de fer la recopilació dels documents dels masos de la comarca.

Tasca difícil doncs les documentacions de les cases de pagès són abundants, però hi ha una forta resistència per part dels propietaris en lliurar documentació que consideren molt personal. És una tasca dura i llarga convèncer-los de que és un patrimoni que val la pena preservar. Tenir-lo ben conservat i restaurat en l'Arxiu és una garantia de perdurabilitat sense que això vagi en detriment del patrimoni familiar de la masia.

L'arxiu del Pla de l'Estany ho està aconseguint.

Amablement se'ns ha facilitat, en les fotos adjuntes, la **relació dels masos** que tenen el seus documents dipositats a l'Arxiu. Una és un plànol del Pla de l'Estany amb el nom i la situació de les masies. L'autor del plànol és el Servei Tècnic del Consell Comarcal del Pla de l'Estany.

I l'altra és un document en Excel on hi ha la llista dels masos, els cognoms i els indrets. Dades que poden ser interessants pels genealogistes que tinguin arrels en aquesta Comarca.

Llistat del masos: *Can Mariscot*, Cruanyes (Camós), *Can Frigola*, Borgonyà (Cornellà de Terri), *Can Plantés*, Falgons (Sant Miquel de Campmajor), *Can Quer*, Crespià, *Can Gimbernat*, Ollers (Vilademuls), *Can Rovira*, Sant Miquel de Campmajor, *Can Congost*, Sant Maurici (Camós), *Can Massó*, Sant Esteve de Guialbes (Vilademuls), *Can Joanmiquel*, Vilafreser (Vilade-

muls) *Can Teixidor*, Sant Miquel de Campmajor, *Can Gatielles*, Baió (Serinyà), *Can Teixidor*, Pedrinyà (Crespià), *Can Prat*, Fontcoberta, *Can Pijoan*, Centenys (Esponellà) *Can Tassi*, Pui-galter (Banyoles).

Documents emblemàtics, tots provinents del fons de l'Ajuntament de Banyoles.

Els documents més emblemàtics dipositats a l'Arxiu són aquests:

_Llibre de la Fàbrica dels Menuts (1600-1603).

_Concessió atorgada pel bisbe de Girona Pere de Castellnou, i el capítol de la catedral de Girona, als prohoms i vila de Banyoles per enderrocar l'antic temple parroquial de Santa Maria dels Turers i construir-ne un altre de millor del 7 de gener de 1270.

_Carta Municipal. Sentència arbitral feta per Eimeric d'Usall, ciutadà de Barcelona, Ramon Estany, capellà de Santa Maria dels Turers de Banyoles, i el notari banyolí Bernat de Reixac del 20 d'abril de 1303.

_Llevador de la Almoyna dels Prohoms, 1691.

Caldria afegir per les valuoses aportacions històriques que tenen, el llibre ja editat d'en Amer Massó: *Memòries d'un pagès antiborbònic* (1691-1774) BCN: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Arxiu i societat, Quaderns de divulgació històrica, número 8, (2014). Pagès i cronista minucios de Sant Esteve de Guialbes, sobre les incidències de l'impost del cadastre.

_ *Manuscrits* de Mn. Constans. Manuscrits inèdits, propietat del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles. 1981. Reproducció fotocopiada i enquadernada per consulta en l'ACPE. Banyoles 1981, amb motiu del 25è aniversari de Mn. Constans. Relat en 17 volums d'història bàsicament comarcal amb infinitat de dades, fets i persones.

També pot ser d'interès pels genealogistes poder consultar *Les Genealogies d'en Viader*. Els dos volums amb l'arbre genealògic d'una colla innumerable de cognoms de les comarques gironines. Unes 510 genealogies amb el seguiment dels cognoms implicats, que es diu aviat.

I pels que estan interessats per la vida del món rural de segles passats, amb detallades descripcions, consells i costums també poden consultar el llibre de Miquel Agustí: *"Libro de los secretos de la agricultura, casa de campo y pastoril"*. Edita: Hereus de Joan Jolis. Barcelona (entre 1759 i 1170), divertit i curiós mirat amb els ulls actuals.

Joan Riart i Vendrell (soci núm.864)

Informacions rebudes a la seu de la SCGHSVN**Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB)**

Xavier Tarraubella deixa la direcció de l'AHCB, després de disset anys, i passa a formar part de l'equip del MUHBA

El passat mes de gener hi van haver canvis a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona: Xavier Tarraubella i Mirabet en va deixar la direcció, després de gairebé disset anys d'estar-ne al capdavant, i es va integrar en l'equip del Museu d'Història de Barcelona.

Gairebé sempre, aquest tipus de canvis solen romandre dins la discreció administrativa dels moviments interns de funcionaris en l'organigrama municipal, sense gaire repercussió externa, però des de Barchinona.cat van considerar que calia fer-ne ressò i reconèixer la bona feina que s'ha dut a terme a l'AHCB en aquests disset anys per part de Xavier Tarraubella i l'equip de professionals que ha dirigit.

Si donem un cop d'ull a les memòries anuals de l'arxiu, podem veure, per exemple, que, pel que fa als seus fons, s'ha passat dels 126.000 volums (2003) als més de 144.000 (2017) en el fons bibliogràfic; en el fons documental de l'arxiu medieval i modern hi ha hagut un increment final de 100 metres lineals (un increment força notable si tenim present, d'una banda, traspasos realitzats a l'Arxiu Municipal Contemporani, i de l'altra, la complicació que deu tenir trobar documentació "nova" d'aquests períodes); i en els fons orals s'ha passat de les 821 unitats conservades el 2003 a les 1.800 del 2017.

En aquests disset anys, l'AHCB s'ha convertit en la institució més important que hem tingut en l'impuls i la difusió de la recerca, la reflexió i el debat sobre la història i la historiografia de Barcelona, juntament amb el MUHBA des del 2010 (recorrem, per exemple, que no hi ha cap universitat que tingui cap assignatura específica sobre història de Barcelona). I això ha sigut degut, d'una banda, en part, a la realització sempre amb gran èxit de vuit Congressos d'Història de Barcelona i dinou seminaris, cursos i jornades sobre temes diversos de la història i la historiografia de la nostra ciutat, i de l'altra banda, també, al manteniment i impuls de la publicació principal de l'Arxiu, la revista *Barcelona Quaderns d'Història*, amb 21 números publicats en aquests disset anys (una publicació que, en el seu conjunt, es constitueix com una veritable *Història de Barcelona*, hereva dels volums de Carreras, Sanpere, Duran o els coordinats per Sobrequés), a més de 23 monografies (*Quaderns del Seminari*), 7 volums del Catàleg dels pergamins municipals, i altres. Un èxit i un prestigi deguts també a l'encertada i ferma decisió de voler comptar amb l'historiador Ramon Grau com a coordinador de la majoria de congressos i publicacions, veritable promotor i dinamitzador intel·lectual dels mateixos.

Un altre encert de l'Arxiu ha sigut, pel que fa a aquests darrers anys, l'adequació a les noves tecnologies i a internet, des de la integració dels registres bibliogràfics al CCUC i la informatització del catàleg dels fons bibliogràfics (més de 100.000 registres), fins a l'esforç per la digitalització de fons i elements de descripció, sense oblidar diverses publicacions digitals realitzades.

En aquest sentit, dos dels darrers projectes de l'Arxiu presentats en aquests anys, els recursos digitals de consulta on-line Barcelona, darrera mirada i Les rúbriques de Bruniquer. Una cronologia de Barcelona, no només són clares mostres del tractament que pot rebre la documentació històrica a l'hora de voler aparcar-la a la ciutadania, sinó que assenyalen de retruc una

proposta pròpia de l'arxiu pel que fa al camí que haurien de seguir els arxius històrics.

Després de la celebració del seu centenari, s'apropen nous temps, diferents, per a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona: el projecte d'arxiu central ha de suposar l'abandó de la seva seu a la Casa de l'Ardiaca i el seu trasllat a una nau de Can Batlló, a tocar de L'Hospitalet, junt amb la resta de centres de l'Arxiu Municipal (arxius de Districte, Fotogràfic i Contemporani), unificats en un de sol. Amb la marxa de Xavier Tarraubella es tanca una bona època de l'Arxiu; desitgem que no hagi sigut l'última, sinó que acabi sent l'anterior a una de tan bona com aquesta.

A Barchinona.cat som barcelonins que ens sentim orgullosos de ser-ho i som apassionats de la història d'aquesta ciutat. És a l'Arxiu Històric on es custodien els nostres documents més antics com a ciutadans de la ciutat de Barcelona. Sabem que no hem de donar les gràcies a Xavier Tarraubella, i amb ell a l'equip de l'AHCB, per haver fet la seva feina, però sí per haver-la fet ben feta.

Xavier Cazeneuve i Albert Cubeles (historiadors)
Barchinona.cat.

Arxiu Comarcal del Baix Llobregat

Des del Departament de Cultura ens van informar que estaven organitzant una Jornada d'Arxius i Associacionisme Cultural que se celebrarà el dia 1 de juny del 2019, a l'Arxiu Comarcal del Baix Llobregat a Sant Feliu de Llobregat, durant els actes commemoratius del Dia de l'Associacionisme Cultural i del Dia Internacional d'Arxius. Aquesta vol ser un punt de trobada entre arxius i entitats sense ànim de lucre que tenen fons documentals d'alt interès i desitgen millorar el tractament, conservació i difusió dels seus fons patrimonials.

A la primera part de la Jornada es presentarà la diagnosi dels fons documentals de què disposen les entitats del país.

**ESCUTS I BANDERES
OFICIALITZATS PER LA
GENERALITAT DE CATALUNYA DES
DEL MES D'OCTUBRE DE 2018 AL
MES DE MARÇ DE 2019**

Bandera de
La Pobla de Montorès
(Tarragonès)
21 de desembre de 2018
DOGC núm.7773

Bandera
d'**Ullastret**
(Baix Empordà)
21 de desembre de 2018
DOGC núm.7773

Escut
d'**Olván**
(Berguedà)
19 de febrer de 2019
DOGC núm.7813

ESPAI D'HERÀLDICA

Dalmau

Molt antic llinatge de Catalunya.

Els cavallers d'aquesta família van ser senyors de Catarroja, Massalfassar, Orpesa, Alcàsser (lloc de moriscs), Villahermosa...

L'any 1296, un altre Berenguer Dalmau, rep del rei Jaume II, el senyoriu d'Orpesa, que el deixa d'herència al seu fill Guillén Berenguer Dalmau.

Van assistir com Síndics del Braç Reial en les Corts del Principat de Catalunya: Joan Dalmau, Ciutadà i conseller Segon de Barcelona, doctor en Dret i Conseller Reial, Síndic de Barcelona, en 1454, 1456 i 1472, i Antonio Dalmau, Ciutadà i Síndic de Tortosa, en 1552.

José Dalmau i Capsir, Sergent Major del Regiment de la ciutat de Barcelona, va obtenir el privilegi de Ciutadà Honrat de Barcelona, a Barcelona, el 22 de juliol de 1706. Va ser pare de Francisco Dalmau i Más, veí i Burguès de Montbrió (Tarragona), Baró de Gelida, que va obtenir el privilegi de Cavaller del Principat de Catalunya, en Buen Retiro, pel rei Ferran VI el 28 de Setembre de 1756.

Félix Ignacio, Francisco i Juan Dalmau, veïns de Manresa (Barcelona), germans, van obtenir el privilegi de Cavallers del Principat de Catalunya, a Sevilla, pel Rei Felip V el 28 de maig de 1729. El primer va ser Doctor en Teologia i canonge de Manresa. Eren fills de Félix Dalmau, Ciutadà de Manresa i Conseller Reial.

Pau Dalmau i Calve, natural de Viñols (Tarragona), va obtenir el privilegi de Ciutadà Honrat de Barcelona, a Sant Ildefons, el 31 de juliol de 1797. Va casar amb Gertrudis de Fals i Rotgor.

Josep-Vicent Ferrando i Company (soci núm.391)

Si voleu més informació; www.blasonari.net

NOVETATS A LA BIBLIOTECA

A part de les ja habituals revistes d'intercanvi amb altres institucions, la nostra biblioteca s'ha incrementat en aquests últims mesos amb els següents donacions:

Armes

01 Escut partit: 1er., D'or, tres faixes de gules; i 2on., De gules, una venera d'or.

Aquestes armes porten els de Tortosa i els radicats a Catalunya i Balears, segons Vicente de Cadenas

02 Bernat Dalmau, que es va distingir en la conquesta de València, portava: D'or, un lleó rampant, de gules; vorada de gules, amb vuit veneres d'or.

03 Dalmau, de Carcaixent: Escut partit: 1er., de sinople, un castell d'argent sobremuntat d'una estrella d'or; i 2on., De gules, una banda d'or, engolada en caps de drac del mateix metall, linguats de gules, i acompanyada de dues estrelles d'or, una a cada costat.

04 En una tomba del Monestir de Vallbona de les Monges: Escut tallat: 1er., de gules, una torre, d'or, i 2on., En camp d'or, tres faixes de gules, carregades amb tres flors de lis d'or, la primera, dos la segona i una la tercera.

AGENDA DE LES PROPERES ACTIVITATS

- **Dilluns 29 d'abril:** Conferència sobre *Miguel de Cervantes* a càrrec de Núria Altarriba. (Sala d'Actes de l'Arxiu Nacional de Catalunya, de 7 a ¾ de 9h del vespre)
- **Dimarts 7 de maig:** Començarà el *Curs de Sigil·lografia*, impartit per Pere Serra i Rosell. Constarà de sis sessions i acabarà l'11 de juny. (Aula de Difusió de l'Arxiu Nacional de Catalunya, de 7 a ¾ de 9h del vespre)
- **Dimecres 8 de maig:** Començarà el *Curs de Paleografia II*, impartit per Juanjo Cortés i García. Constarà de sis sessions i acabarà el 12 de juny (Aula de Difusió de l'Arxiu Nacional de Catalunya, de 7 a ¾ de 9h del vespre)
- **Dilluns 20 de maig:** Conferència sobre *Genealogies de Sant Julià d'Altura*, a càrrec de Glòria Dalmau. (Sala d'Actes de l'Arxiu Nacional de Catalunya, de 7 a ¾ de 9h del vespre)

ATENCIÓ: CANVI DE DATA RESPECTE AL CALENDARI:

- **Dissabte 1 de juny:** Diada de la Societat, que enguany estarà dedicada a: **la fotografia familiar com a eina de la Recerca Genealògica, en col·laboració amb l'Arxiu Nacional de Catalunya. La Diada es complementarà amb una una conferència a càrrec d'un membre de l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya (IFEC)**
- **Divendres 14 de juny:** *Sopar del Soci*. Del lloc i els detalls se us informarà més endavant.
- **Dilluns 17 de juny:** Els companys Josep-Maria Masclans i Segura (soci núm.317), Carles Bosch i Moya (soci núm.464) i Lluís Masclans i Amatller (soci núm.867) vindran a presentar el seu llibre: *Els Masclans a Sants*. (Sala d'Actes de l'Arxiu Nacional de Catalunya, de 7 a ¾ de 9h del vespre)

ALTES A "LA SOCIETAT"

Núm.923 Alcía Serraclara i Pla, Valldoreix (Vallès Occidental)
 Núm.924 Nicolàs Valle i Morea, Barcelona (Barcelonès)
 Núm.925 Pere Roma i Fuster, Avinyó (Bages)
 Núm.926 Joan Huguet i Casals, Barcelona (Barcelonès)
 Núm.927 Oriol Ibáñez i Roig, Molins de Rei (Baix Llobregat)
 Núm.928 Xavier Rodríguez i Torres, Barcelona (Barcelonès)
 Núm.929 Marc Carbó i Rico, Sabadell (Vallès Occidental)

Núm.930 Maria-Lluïsa Amat i Bozzo, El Papiol (Baix Llobregat)
 Núm.931 Dionís Arqués i Torruella, Barcelona (Barcelonès)
 Núm.932 Montserrat Santamaria i Jordana, Tremp (Pallars Jussà)
 Núm.933 Marta Ramírez i Sunyer, Sabadell (Vallès Occidental)
 Núm.934 Xavier Bordas i Dalmases, Igualada (Anoia)
 Núm.935 Domènec Ribot i Martín, Barcelona (Barcelonès)

EL RACÓ DEL SOCI

Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També ens podeu fer arribar les vostres opinions i suggeriments sobre "la Societat". D'altra banda, us agraïrem la vostra participació amb petits articles i notícies. Per a contactar amb els socis que han escrit articles, dirigiu-vos a: scgenealogia.cultura@gencat.cat i tindrem en compte el vostre comentari.

Els coordinadors es reserven el dret de resumir o extractar el text, així com escollir les col·laboracions més adients, però sempre notificant-ho a l'autor. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

la Societat Catalana de Genealogia
SCGHSVN
 Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària

SCGHSVN - Nif: V-08867533
 Jaume I, 33-51 (ANC) - 08195 Sant Cugat del Vallès
 Tel.: 93 589 77 88 ext. 13758
scgenealogia.cultura@gencat.cat
www.scgenealogia.org